

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти

**Посібник методичних рекомендацій
для студентів першого курсу**

Умань - 2015р.

*Рекомендовано
до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № I від 31 серпня 2015 р.)*

Укладач:

Мазур О.Ю. — викладач кафедри психології, заступник декана з виховно) роботи факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини;

План

1. Концепція Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки
2. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (наказ МОНУ № 641 від 16. 06.2015 р.)
3. Завдання всебічного розвитку молоді людини
4. Типові проблеми психологічної адаптації студентів до умов навчання у вищому закладі освіти
5. Психологічне забезпечення психічного здоров'я у навчальній діяльності студентів
6. Правила поведінки при самовихованні
7. Пам'ятка з самоосвіти
8. Що, додатково до вказаного, студенту потрібно знати й уміти, як потрібно діяти для того, щоб не "завалити" навчання?"
9. Подамо відповіді на наступне питання "Що потрібно знати і робити для того, аби побудувати гарні стосунки з одногрупниками?"

Додатки

Памятка для першокурсників

I. Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016-2020 роки (далі Програма) базується на сприйнятті молоді як активного суб'єкта, визначальної цінності й головного ресурсу українського суспільства.

Програма ґрунтується на науковому аналізі стану і проблем розвитку української молоді, результатів попереднього етапу реалізації державної молодіжної політики в Україні, а також враховує проіраміні вимоги і перспективи, декларовані в «Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року», Хартії основних прав Євросоюзу, Європейському пакті в інтересах молоді, Молодіжній стратегії Європейського Союзу, Європейській хартії участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівні, Висновках Команди міжнародних оглядачів Ради Європи у рамках Міжнародного огляду національної молодіжної політики України (2012 р.), пріоритетах молодіжної політики Європейського Союзу, розпорядженні Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року №847-р «Про імплементацию Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки (2014 р.) та в Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» (2015 р.).

1 Програма побудована з урахуванням вікових меж молоді віком від 14 до 35 років включно, у тому числі дітей віком від 14 до 18 років.

І Проблеми, які потребують розв'язання:

- високий рівень захворюваності та смертності молоді, слабка мотивація до дотримання молодими людьми здорового і безпечного способу життя, недостатній рівень знань та навичок молоді у галузі безпеки жити діяньпос гі;

низький рівень зайнятості молоді на ринку праці за обраною професією; повільні темпи розвитку молодіжного підприємництва; недостатнє використання інноваційного потенціалу молоді; низька якість загальної освіти молоді, недостатнє застосування потенціалу неформальної освіти з метою підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці;

низький рівень забезпечення молодих сімей власним та соціальним житлом (включно з тими, що мають у своєму складі учасників військових дій, а також загиблих і постраждалих захисників Вітчизни);

несистемний характер формування у молодих людей громадянськості та патріотизму;

відсутність сталої тенденції зниження рівня злочинності у молодіжному середовищі, насильства та системної роботи у сфері її профілактики;

відсутність ефективного механізму формування й реалізації молодіжної політики на засадах громадянського суспільства, нерозвиненість низової ланки в системі координації молодіжних процесів;

низький рівень організації та культури молодіжного дозвілля; слабка інтегрованість української молоді у європейське та світове молодіжне співтовариство.

Отже, є потреба впровадження більш прагматичної політики у молодіжній сфері, що отримала назву доказової молодіжної політики та означає підготовку молоді, як самоврядованих громадян, здатних до життя у самоорганізованій громаді та суспільстві.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом розроблення і виконання програми

Об'єктивними причинами виникнення зазначених проблем є: відносно низький рівень соціально-економічного розвитку та обмежені матеріальні ресурси країни; негативний вплив на суспільство сили інерційного розвитку,

пов'язаного із застарілими методами адміністративно-командного управління, тоталітарною культурою та ідеологією; нерозвиненість інститутів громадянського суспільства, відсутність механізмів залучення молоді і творчого запозичення позитивного зарубіжного досвіду та узгодження вітчизняної молодіжної політики з молодіжною політикою Європейського С'юзу.

Суб'єктивними причинами є: незадовільний рівень дотримання законодавства внаслідок низької політичної та правової культури суспільства; слабка міжсекторальна координація і взаємодія органів державної влади, місцевого самоврядування та громадського сектору у сфері формування й реалізації молодіжної політики; відсутність політичних зусиль, спрямованих на формування повноцінного механізму молодіжної політики й налагодження прямого та зворотного зв'язку між управлінськими структурами і молодіжним середовищем; низький рівень поінформованості молоді щодо молодіжної політики.

Згідно з результатами соціологічних досліджень, здійснених в рамках щорічної доповіді у 2013 році, 49,4% молодих людей фактично не відчують реалізації державної молодіжної політики в Україні, близько 70% - оцінюють її негативно.

Діюча державна молодіжна політика потребує удосконалення, щоб відповідати потребам молоді, держави та українського суспільства.

Таким чином, для розв'язання зазначених проблем необхідно провести системний аналіз можливостей та потреб молоді. Здійснити перехід до відкритої моделі молодіжної політики в Україні, в якій молоді люди зможуть осмислено брати участь у прийнятті рішень, що впливають на їхнє життя. Забезпечити реалізацію заходів відповідно до пріоритетів Концепції, а також для розвитку навичок та здібностей молоді.

Вищезазначене обумовлює потребу розроблення єдиної, цілісної та міжгалузевої Програми для молоді - Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки.

Порівняно з попередніми програмними документами представлена Програма міститиме дієвий механізм її реалізації та критерії визначення ефективності її імплементації.

Визначення мети Програми

Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку і самореалізації української молоді, формування патріота і громадянина.

Визначення, порівняльний аналіз можливих варіантів розв'язання проблеми та обґрунтування оптимального варіанта

Існує два варіанти розв'язання проблеми.

Перший варіант зводиться до традиційного механізму організації роботи з молоддю - на основі діючої адміністративної вертикалі влади: центральні органи виконавчої влади - структурні підрозділи з питань молоді та спорту місцевих державних адміністрацій - молодь. Проте, така модель, як правило, майже цілком орієнтована на вирішення проблем за рахунок бюджетних коштів, нівелює управлінську роль молодіжних громадських об'єднань, обмежує активність муніципальних структур, а, отже, більше відповідає засадам тоталітарного суспільства.

Другий (оптимальний) варіант передбачає використання оновленого механізму організації роботи з молоддю, в основі якого поєднання управлінської вертикалі з інститутами громадянського суспільства: молодіжними та дитячими громадськими організаціями, волонтерськими осередками, структурами молодіжних працівників. Цей варіант передбачає: піднесення суспільного статусу молоді та становлення її в якості одного із ключових суб'єктів молодіжної політики; кроссекторальну співпрацю; органічне поєднання в ціннісних орієнтаціях молоді принципів громадянськості та патріотизму; фінансування молодіжної політики за рахунок державного,